

Приказен свят

129 Детска градина

София, район „Триадица“, ул. „Косово поле“ 3, тел./факс 02/858 21 83, e-mail cdg129@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

МАРГАРИТА ХРИСТОВА
ДИРЕКТОР НА ДГ 129 „ПРИКАЗЕН СВЯТ“

Заповед № 6/15 09 2025 г.

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

Програмната система е част от стратегията за развитие 2025-2030 г. и е съгласувана на ПС 2025 с протокол №1/15.09.2025 г.

I. Концепция за образователната политика на детската градина

Програмната система се приема на основание чл. 29, ал. 1 от Наредба № 5 за предучилищно образование. ЗПУО, ДОС, Европейската референтна рамка за ключови компетентности за учене през целия живот;

други основания –интегриране на предучилищната и начална училищна степен на образователната система, традиции и иновации в педагогическата теория и практика.

Програмната система е концепция на интегриране на ресурси за ефективна организация на педагогическата дейност за реализиране на образователните цели и стратегия на развитие на институцията за постигане качество на образователната услуга и продукт за удовлетворяване очакванията на потребителите –деца, родители, учители, общност.

Програмната система е концепция за реализиране целите на предучилищното образование, които са в съответствие с ключовите европейски компетенции в детството. Теоретико –практическите постановки интерпретират изискванията на образователната парадигма за учене през целия живот (чл. 55 от ЗПУО) и парадигмата за хуманно –личностен образователен процес за максимално разгръщане потенциала на детската личност и екологосъобразната ѝ социализация

Програмната система на ДГ № 129 “Приказен свят” цели полагането на основите за учене през целия живот и постигането на цялостно развитие на децата - езиково, познавателно, емоционално, социално, творческо, духовно-нравствено, вземайки предвид значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие.

Референтни образователни модели, съобразно европейските ключови компетенции за подобряване на образователните постижения в институцията с цели релевантни със стратегията за развитите ѝ.

Училищна готовност –социална, познавателна, специална;

□ Прилагане на Държавен образователен стандарт по предучилищно образование, за да осигурим заедно необходимата среда за учене чрез игра, съобразена с възрастовите особености и гарантираща цялостното развитие на детето, както и възможности за опазване на физическото и психическото му здраве.

Приоритети на програмната система:

- ▶ Равен достъп до качествено образование;
- ▶ Качество на образователната услуга и продукт;
- ▶ Измеримост и стандартизация;
- ▶ Интегриране –естествени интегративни връзки между направленията, интегриране на ресурси, възможност за интегриране на ЧР –работа в екип;
- ▶ Интерактивни педагогически технологии за игрово-образователното пространство в предучилищните институции като основа за бъдещо продължаващо обучение и индивидуален просперитет –универсалността на играта в процеса на педагогическото взаимодействие (чл. 55 от ЗПУО)
- ▶ Екологосъобразна социализация;
- ▶ Емоционално балансирано пространство на взаимодействие в реална и виртуална среда между дете –учител –родител –общност;
- ▶ Личностно ориентиран процес –детето активен субект –съхранявайки идентичността и уникалността на детската личност при максимално разгръщане потенциала ѝ и готовност за началната училищна степен, възпитавайки я в емпатия в мултикултурна среда в глобализиращият се свят, учителят ментор;
- ▶ Интегриране на предучилищната и начална училищна степен–адаптивност от ситуация към урочно–предметната система;
- ▶ Развиваща–удовлетворяваща потребностите и очакваните резултати на потребителите на образователната услуга–деца, учители, родители, общност;
- ▶ Креативност–възможност за избор или изграждане на образователни технологии от педагога, вземане на информирани професионални решения от педагога;
- ▶ Среда предоставяща критическо мислене и креативност на детската личност.
- ▶ Правата на детето;
- ▶ Модели за работа с родителска общност;
- ▶ Дигитална компетентност– ИКТ в педагогическото взаимодействие, проекти, презентирание.
- ▶ Педагогическо проследяване развитието на детската личност.
- ▶ Проследяване на постиженията на децата – отговаряща на ДОС– Наредба№5/03.06.2016г.–чл.33, ал.1, ал.2, чл.34, ал.1, ал.2, чл.35– портфолио. Оценката има цикличен характер при единен диагностичен инструментариум.
- ▶ Седмично разпределение на ситуациите– хорариум
- ▶ Образователни направления: (чл.28, ал.2 от наредба №5/03.06.2016г.)
- ▶ Примерно разпределение на тематичното съдържание на направленията по месеци, седмици и видове ситуации
- ▶ Примерно разпределение на образователното съдържание по направления и педагогически технологии: теми; цели; задачи; очаквани резултати; интегративни връзки между образователните направления.

Съответства със ЗПУО, ДОС и Наредба № 5 за предучилищно образование и учебните помагала на издателство "Бит и техника" за всички възрастови групи на детската градина.

Компетентностите, които са дефинирани като очаквани резултати са по посока за всяка възрастова група в седем образователни направления и допълнително знания по гражданско

образование, екология, здравно и интеркултурно образование, БДП, по които ще се осъществява педагогическото взаимодействие и са съвкупност от цели, съдържание и очаквани резултати:

1. Български език и литература;
2. Математика;
3. Околен свят;
4. Изобразително изкуство;
5. Музика;
6. Конструирание и технологии;
7. Физическа култура.

II. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето.

При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигането на компетентностите по ДОС за предучилищно образование.

Детската градина и училището осигуряват игрова дейност във всички видове организация на предучилищното образование през учебното и неучебното време.

Процесът на предучилищното образование е подчинен на прилагането на програмната система, като част от Стратегията за развитие на детската градина.

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи, методи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел.

Програмната система е съобразена със следните изисквания:

1. Да създава условия за придобиване на компетентностите по всяко направление;
2. Да отчита спецификите на детската градина и на групите;
3. Да съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата.
4. Програмната система включва:
5. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие;
6. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие;
7. Тематично разпределение за всяка възрастова група;
8. Допълнителни компетентности, включително и извън образователните направления - знания, умения и отношения, необходими за успешната социализация и преминаване на детето към училищно образование;
9. Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование;

Педагогическото взаимодействие може да включва разнообразие от подходи и методи, които гарантират:

1. *Индивидуален подход към детската личност с оглед усвояване на знанията по образователните направления. Предоставяне на възможност на всяко дете да прави своя избор за дейност, изява, удовлетворяване на потребностите и интересите;*
2. *Подпомагане на всяко дете да прави своя избор чрез провеждане на различни дейности, с оглед неговото холистично/цялостно развитие*
3. *Включване на семейството като партньор на детската градина;*
4. *В практиката се прилагат следните подходи и методи, като няма ограничение учителите да търсят и прилагат нови и подходящи за различните форми на педагогическото взаимодействие:*
 - *Личностен; Игров; Ситуационен; Диференциран; Интеграционен/ трайни междупредметни връзки/; Интерактивен; Хуманен; Иновативен; Демократичен; Беседа; Разговор; Интервю; Наблюдение; Моделиране; Експериментирание; Разказ по картина, по случка, по преживяване, по зададено заглавие, продължение; Запознаване*

с приказка, стихотворение; Преразказ; рецитиране; Драматизация; Игров подход; Интерпретация; Демонстрация; Показ; Диагностика; Съчинение; Състезание; Изложба; Затвърдяване на знания; Практически задачи.

Основни подходи в педагогическото взаимодействие са личностноориентирания подход, личностно отношение към детето и конструктивизмът.

Личностноориентираният подход гарантира развитието и зачитането на детската индивидуалност, възрастовите особености, личностните му качества, способностите, интересите, потребностите, чувствата на детето и го поставя в центъра на всяко педагогическо взаимодействие като главен, основен участник в този процес. Детето се възприема като активно действащ субект, важна личност в процеса на обучението, възпитанието, социализацията и отглеждането. Този подход поставя детето като равноправен и активен участник в педагогическото взаимодействие, за което трябва да има осигурена образователна, здравословна, безопасна и сигурна среда, практически целесъобразна – физическа, психологическа и социална, микроклимат включващ уважение, доверие, разбирателство, оценяване, зачитане, сътрудничество, награди. В хода на образователния процес детето да получава подкрепа от педагозите за адаптивност, да бъде насърчавано, поощрявано и мотивирано за учене. За пълноценен образователен процес и практическо приложение на усвоените знания и умения е необходимо осигуряване и на педагогическа среда-материали и средства за работа в реални условия, учебни пособия, техника, интериор.

Личностноориентирания подход способства за :

Изграждане на личностни качества като самостоятелност, инициативност, увереност, находчивост, предприемчивост и развиване на способностите, уменията, компетенциите, качества необходими за личностната реализация на детето в училището и в обществото.

Формиране на социални способности за общуване и комуникация;

Социалноориентирано поведение в природата и обществото;

Изграждане на самостоятелност на личността при решаване на поставени и житейски задачи.

Конструктивистичният подход гарантира поставянето на детската личност в центъра на всяко педагогическо взаимодействие и го определя като главен, основен участник в този процес. Детето трябва да се разпознава като активно действащ субект, важна личност в процеса на „Учене чрез игра“. Конструктивизмът като подход означава „Учене чрез участие“. Конструктивизмът изисква създаване на условия детето активно да участва в педагогическото взаимодействие, да се изявява, да получава подкрепа от педагозите, да бъде насърчавано и мотивирано за учене.

Да се учи конструктивно означава да се: учи активно, решават проблеми, създават условия за трансфер на наученото в реални условия, актуализират старите знания преди конструирането на нови знания, решават различни типове автентични задачи свързани с практиката, насърчава творческото мислене, повишава самостоятелността.

Педагогическите подходи в условията на предучилищното образование се базират на субект-субектното взаимодействие между педагогическия специалист, детето и родителя. Целта е детето да бъде равностоен партньор на педагога в процеса на педагогическото взаимодействие, действителен субект на своето собствено образование и развитие.

Водещите подходи, които използваме в институцията:

- ▶ *Съвременното развитие на децата в предучилищното детство в условията на детската градина изисква формиране на единна начална представа за света, която да синтезира в себе си разностранна информация. Такъв подход се свързва с идеята, че факторите, явленията и събитията от реалността трябва да се възприемат в причинно-следствена обвързаност и вътрешна координиране. Съвременните тенденции в сферата на предучилищното образование поставят необходимостта от търсене на такива форми, методи и средства на работа, които да решават*

комплексно задачите за формиране на компетентностите на децата, регламентирани в ДОС за предучилищното образование.

Подходът на глобалното образование е определящ при подбора и структурирането на познавателното съдържание.

Прилагането на интегралния подход изисква:

- ▶ Да са на лице интегрални връзки между различните образователни направления, както и между ядрата в рамките на едно образователно направление.
- ▶ Да се представят знанията в многостранна перспектива.
- ▶ Да се разгледат различни възгледи за развитието на света.
- ▶ Да се развива у детето способност за осъзнаване на динамиката на развитие на света, причините и следствията, състоянията на хармония, противоречие и др.

Да се развива критичното мислене у детето и неговите умения да може да взема самостоятелно решение на базата на позитивно решаване на съществуващият факт.

III РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ОСНОВНА И ДОПЪЛНИТЕЛНИ

В Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищно образование са посочени две форми на педагогическо взаимодействие: основна и допълнителни.

Формите се прилагат при зачитане на потребностите и интересите на децата в съответствие с програмната система.

Осигурява се баланс при съчетаването на основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

Разпределението на Формите на педагогическо взаимодействие се разписват в „Организация на учебния ден”. Основната форма е педагогическата ситуация по образователни направления.

Провежда се само в учебно време; Осигурява постигането на компетентностите по образователните направления ; Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение. Седмичното разпределение се разработва по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина. Седмичното разпределение включва минималния общ брой на педагогическите ситуации определен в Наредба №5 - първа група-11, втора група-13, трета група-15, четвърта група - 17 и допълнителни ситуации по гражданско, здравно, екологично, интеркултурно образование и БДП, съответно по 5 ситуации за първа и втора група, по 6 ситуации за трета група и 7 ситуации за четвърта подготвителна група.

СЕДМИЧНО РАЗПИСАНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ

№	НАПРАВЛЕНИЕ	ПЪРВА ГРУПА	ВТОРА ГРУПА	Трета група / 5 в. /	Четвърта група / 6 в. /
1.	Български език и литература	1	2	2	3
2.	Математика	1	1	2	3
3.	Околен свят	1	2	2	2
4.	Изобразително изкуство	2	2	2	2
5.	Музика	2	2	2	2
6.	Конструиране и технологии	1	1	2	2

7.	Физическа култура	3	3	3	3
	ОФПВ	11	13	15	17

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Присъстват и се провеждат ежедневно в целодневната организация на учебния ден и в учебно и неучебно време;

Служат за разширяване и усъвършенстване на компетентностите по образователните направления, подкрепят и развиват темата, целта, задачите на педагогическата ситуация;

Провеждат се извън времето за педагогически ситуации;

Може да предхождат или да са допълнителен ресурс при провеждане на педагогическата ситуация.

Студиа като допълнителни форми на взаимодействие:

▶ **Студио спорт: ИГРИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ И УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА ДВИГАТЕЛНА КУЛТУРА**

турнири, състезания, спортни олимпиади, подвижни игри, елементи от видове спорт /футбол, баскетбол, тенис, шах, лека атлетика/, екскурзии, туризъм, разходки, лагери, състезания между образователни институции на различни нива –регионално, национално.

▶ **Арт студио: ИГРИ С НАСОЧЕНОСТ** изобразително изкуство, музика, танци, драматизации, СРИ, КИ, ДИ, посещение на театър, детска библиотека, работа с книжки, Креативна дейност

▶ **Дигитално студио: ИГРИ С ЕКИПЕН ХАРАКТЕР**, детско презентирание, шах, интерактивни игри Дигитален ресурс

▶ **Еко студио: ИГРИ С КОГНИТИВНО –ИНФОРМАЦИОНА НАСОЧЕНОСТ** задачи по проектна дейност, скаутско движение, екскурзии, лагери, игри –експерименти.

▶ **Студио проект: Проект „Гражданско образование” / мини идейни проекти по групи/, детски проекти, детско презентирание, игри с дигитален ресурс**

Представяват голямо разнообразие от дейности, които се реализират във всички групи на детската градина:

- утринна гимнастика;
- различни видове игри- фолклорни, театрализирани, ролеви, дидактични, подвижни, музикални, спортно-подготвителни;
- разходки и престой на открито,;
- посещение на театър;
- празници на групата- рождени дни, пред родителите;
- разглеждане на художествени и др. произведения на изкуството и културата;
- състезания;

- подреждане и разглеждане на изложби от детско творчество;
- изработване на украси за различни празници и поводи;
- занимания в кътовете по интереси, подреждане на обстановката в групата, грижа за реда в групата;
- изготвяне на правила в групата с участие на децата;
- подготовка на тържества/ репетиции/;
- дейности по реализиране на проекти;
- приложни дейности;
- лагери, екскурзии, ски-училища, спортна академия;
- пленери, фестивали, конкурси; закалителни процедури.

Разпределение и брой на педагогическите ситуации:

Първа група

Български език и литература	- 1
Математика	- 1
Околен свят	- 1
Конструиране и технологии	- 1
Изобразително изкуство	- 2
Музика	- 2
Физическа култура	- 3

Втора „А“ група

Български език и литература	- 2
Математика	- 1
Околен свят	- 2
Конструиране и технологии	- 1
Изобразително изкуство	- 2
Музика	- 2
Физическа култура	- 3

Втора „Б“ група

Български език и литература	- 2
Математика	- 1
Околен свят	- 2
Конструиране и технологии	- 1
Изобразително изкуство	- 2
Музика	- 2
Физическа култура	- 3

Трета „А“ група

Български език и литература	- 2
Математика	- 2

Околен свят	- 2
Конструирание и технологии	- 2
Изобразително изкуство	- 2
Музика	- 2
Физическа култура	- 3

Трета „Б“ група

Български език и литература	- 2
Математика	- 2
Околен свят	- 2
Конструирание и технологии	- 2
Изобразително изкуство	- 2
Музика	- 2
Физическа култура	- 3

Четвърта група

Български език и литература	- 3
Математика	- 3
Околен свят	- 2
Конструирание и технологии	- 2
Изобразително изкуство	- 2
Музика	- 2
Физическа култура	- 3

ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН

учебно време

1 и 2 възрастова група

<i>Времево разписание</i>	<i>Дейности</i>
7.00 до 8.30	• Прием на децата • Занимания по интереси • Утринно раздвижване
8.30 – 9.00	Подготовка за закуска и закуска
9.00 - 10.00	♦ Възпитателно-образователна работа, съобразно седмичното разписание
10.00	Подкрепителна закуска .

След 10.30	• <i>Игри на открито</i> • <i>Работа с малки групи деца</i> • <i>Индивидуална работа с отделни деца</i> • <i>Допълнителни образователни дейности, извън държавните образователни стандарти</i>
11.30 - 12.30	<i>Подготовка за обяд и обяд.</i>
12.30 – 15.00	<i>Подготовка и следобеден сън</i>
15.00 – 16.00	<i>Следобеден тоалет и закуска</i>
16.00 – 16.30	<i>Възпитателно - образователна работа, игри и дейности по избор</i>
След 16.30	• <i>Игри /в занималнята или на двора, в зависимост от сезона/</i> • <i>Свободни занимания по интереси</i> • <i>Индивидуални занимания с отделни деца</i> • <i>ДОД , извън ДОС</i> • <i>Изпращане на децата</i>

3 и 4 възрастова група

Времево разписание	Дейности
7.00 – 8.30	• <i>Прием на децата</i> • <i>Занимания по интереси</i> • <i>Утринно раздвижване</i>
8.30 – 9.00	<i>Подготовка за закуска и закуска</i>
9.00 - 10.00	♦ <i>Възпитателно-образователна работа, съобразно седмичното разписание</i>
10.00 – 10.20	• <i>Подкрепителна закуска</i>
10.20 - 12.00	• <i>Възпитателно-образователна работа, съобразно седмичното разписание</i> • <i>Работа с малки групи деца</i> • <i>Индивидуална работа с отделни деца</i> • <i>Игри на открито</i> • <i>Допълнителни образователни дейности, извън държавните образователни стандарти</i>
12.00 - 12.30	<i>Обяд.</i>
12.30 – 15.00	<i>Подготовка и следобеден сън.</i>

15.00 – 15.45	• Следобеден тоалет и закуска • Подвижни игри
15.45 - 16.30	<i>Възпитателно - образователна работа, игри и дейности по избор</i>
След 16.30	• Игри /в занималнята или на двора, в зависимост от сезона/ • Свободни занимания по интереси • Индивидуални занимания с отделни деца • Допълнителни образователни дейности, извън държавните образователни стандарти • Изпращане на децата

Има внедрени правила и мерки за работа по време на епидемиологична обстановка.

ДЕНЯТ НА ДЕТЕТО В ДЕТСКАТА ГРАДИНА В НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ Е 16 СЕДМИЦИ ОТ 01.06. ДО 14.09. НА КАЛЕНДАРНАТА ГОДИНА

Часови интервал	Основни форми, допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
7:00 – 8:30	Прием на децата, дейност по избор на децата, дейност, организирана от детския учител
8:30 – 9:00	Закуска
9:00 – 10:00	Работа по студия- допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
10:00 – 10:30	Подкрепителна закуска
10:30 – 12:00	Дейност по избор на децата, дейност, организирана от детския учител
12:00 – 13:00	Обяд
13:00 – 15:00	Следобеден сън
15:00 – 15:30	Подкрепителна закуска
15:30 – 16:30	Ориентиране в околния свят –допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.
16:30 – 19:00	Дейност по избор на децата, дейност организирана от детския учител, изпращане на децата

ПРИБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

В 3 от групите има деца със СОП, включени в екип за подкрепа на личностното развитие с педагогически екип и други специалисти. В седмично разписание се включва индивидуална работа с децата.

Детската градина осигурява приобщаващо образование за подкрепа на личностното развитие на децата съобразно с ДОС / Наредба за приобщаващо образование/

За реализиране на общата и допълнителната подкрепа за лично

развитие детската градина осигурява ресурсен учител, логопед и психолог според потребностите на децата определени в заповедта на детето за оказване на допълнителна подкрепа. Специалистите, осъществяващи допълнителната подкрепа са от РЦППШО.

ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА ДЕЦАТА ОТ ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Проследяването на постиженията по всички образователни направления чрез тестови батерии:

в началото на учебната годината / 15-ти септември до 15 октомври/;

в края на учебната година.

В 14-дневен срок преди края на учебното време се установява готовността на детето за училище.

Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в електронния дневник.

След изпълнение на процедурата по проследяване на постиженията на децата учителите информират родителите по подходящ начин. */индивидуално на всеки родител/*

ДЕТСКО ПОРТФОЛИО

Съдържа материали, изработени от децата /рисунки, работни листове и др./ от Първа до Четвърта група, както и тестови задачи за проследяване на постиженията.

Предава се на родителите при завършване на детската градина.

Програмната система е част от Стратегията за развитие на ДГ 2025-2030 г. Тя е отворена за изменение и допълнение по посока на оптимизирането на учебно-възпитателната работа в детската градина. Настоящата Програмна система е приета на педагогически съвет с протокол №1/15.09.2025 г.